

Warszawa, dnia 12 2018 r.

Podsekretarz Stanu

DNA-II-053-8/18

dot.VII.510.41.2018.AJK

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
Wpł.	2018 -12- 07
Zał.	NR

Pan

Adam Bodnar

Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

W odpowiedzi na wystąpienie Pana Rzecznika z dnia 7 września 2018 r., nr VII.510.41.2018.AJK dotyczące zgodności z Konstytucją RP i z innymi obowiązującymi przepisami regulaminów bezpieczeństwa i porządku ustanawianych w sądach powszechnych przez prezesów sądów lub dyrektorów, ograniczających możliwość swobodnego wejścia obywateli na teren budynków sądów, uprzejmie przedstawiam, co następuje:

Opisana w wystąpieniu praktyka wydawania regulaminów, które warunkują możliwość wejścia na teren budynków sądów wykazaniem posiadania wezwania na termin rozprawy, zawiadomienia o terminie rozprawy lub potrzeby ważnego interesu w załatwieniu sprawy w sądzie, godzi niewątpliwie w konstytucyjną zasadę jawności rozpoznawania spraw i nie może być akceptowana, także jako niezajdująca żadnego oparcia normatywnego. Wskazane przez Pana Rzecznika „względy bezpieczeństwa, jako przesłanka dla wprowadzenia ograniczeń związanych z wejściem do budynków sądowych mogą zostać uznane jako przesłanka odpowiadająca wartości porządku publicznego - jednego z dóbr wymienionych w art. 45 ust. 2 Konstytucji RP oraz w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP, z uwagi na które może nastąpić ograniczenie tego konstytucyjnego prawa” nie mogą ograniczać konstytucyjnej zasady jawności postępowań sądowych w wymiarze zewnętrznym, jak również istoty wolności i praw. Obowiązkiem państwa jest taka bowiem organizacja funkcjonowania jego organów, w tym poprzez zapewnienie szybkiej i adekwatnej reakcji na pojawiające się zagrożenia czy prewencję wykluczającą niebezpieczne zachowania, by nie było konieczne powszechne ograniczanie podstawowych wolności i praw de facto wykluczających możliwość korzystania z nich, choćby poprzez dopuszczenie możliwości

reglamentowania wejścia do budynków sądów do przypadków wykazania skonkretyzowanego interesu faktycznego lub prawnego.

W tych okolicznościach, mając na względzie poruszone przez Pana Rzecznika zagadnienie, pismem z dnia 9 października 2018 r., nr DNA-II-053-8/18 zwrócono się - w ramach sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości zewnętrznego nadzoru administracyjnego nad działalnością sądów powszechnych - do prezesów sądów apelacyjnych o dokonanie przeglądu wydanych w powyższym zakresie regulaminów i w razie potrzeby o dostosowanie ich do obowiązujących przepisów.

Z nadesłanych informacji wynika, iż prezesi sądów apelacyjnych oraz podlegli im prezesi sądów okręgowych i rejonowych dokonali przeglądu regulaminów bezpieczeństwa i porządku w sądach. W większości sądów obowiązujące regulaminy nie ograniczają w jakikolwiek sposób wejścia obywateli do budynków. Osoby wchodzące na teren sądu zobowiązane są poddać się rutynowej kontroli przeprowadzanej przez służby ochrony obiektu, bądź też przez funkcjonariuszy Policji. Kontrola odbywa się głównie poprzez przejście przez bramkę elektromagnetyczną. Dodatkowe obwarowania wprowadzone są jedynie wobec osób znajdujących się pod wpływem alkoholu lub innych środków odurzających.

Natomiast w sądach, w których stwierdzono nieprawidłowości w regulaminach podjęto działania zmierzające do dostosowania ich do obowiązujących przepisów.

Dodatkowo zaznaczam, że Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie wskazał, iż w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie, z racji specyfiki wspólnej lokalizacji siedziby z Sądem Najwyższym, który administruje budynkiem, obowiązuje zarządzenie Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego w sprawie uregulowania zasad wstępu do budynku Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Uregulowanie to nie narusza zasady jawności rozpraw i posiedzeń poprzez ograniczenie dostępu do budynku, w związku z czym nie wymaga zmian.

W tym stanie rzeczy, uznając, iż zasygnalizowane w wystąpieniu zagadnienie nie dotyczy kwestii legislacyjnych ani nie wymaga inicjatywy prawodawczej podjęto przedstawione wyżej działania nadzorcze, o które Pan Rzecznik postulował.

PODSEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Sprawiedliwości
Lukasz Plebiak

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
Departament Nadzoru Administracyjnego
00-950 Warszawa, Al. Ujazdowskie 11
Centrala tel. (22) 52 12 888

DNA-II-063-8/18

UMP: 181207-00257

BIURO RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH	
WPŁ.	2018 -12- 07
ZAL.	NR

Pan
Adam Bodnar
Rzecznik Praw Obywatelskich
Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 97
00-080 Warszawa